

Grans empreses i destacades personalitats donen suport a l'IEMed

La Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Afers Exteriors espanyol i l'Ajuntament de Barcelona creen l'Institut Europeu de la Mediterrània

La nova institució incorpora l'Institut Català de la Mediterrània

La Generalitat de Catalunya, el Ministeri d'Afers Exteriors espanyol i l'Ajuntament de Barcelona van acordar, el passat 19 d'abril, constituir l'Institut Europeu de la Mediterrània (IEMed), un consorci que neix amb el patrimoni i els recursos de l'Institut Català de la Mediterrània (ICM) i que, amb aquesta base institucional ampliada, vol reforçar i diversificar les accions que duia a terme l'ICM des de 1989.

La creació d'aquesta nova institució respon, d'una banda, a la visió coincident de les tres administracions respecte a la importància vital i estratègica de la Mediterrània per a Barcelona, Catalunya i Espanya, i, de l'altra, a la voluntat de treballar conjuntament per tal de contribuir a la prosperitat, la cooperació, el diàleg cultural, la pau i l'estabilitat a l'àrea euromediterrània, d'acord amb el compromís adquirit per la Unió Europea i els dotze països socis de la Mediterrània a la Conferència Euro-mediterrània de Barcelona el 1995.

Segons els estatuts aprovats per les tres administracions, l'IEMed està regit per una Junta de Govern, la presidència de la qual ostenta el president de la Generalitat, Jordi Pujol, i compta amb tres vicepresidències: la ministra d'Afers Exteriors del Govern espanyol, Ana Palacio; l'alcalde de Barcelona, Joan Clos, i Josep A. Duran i Lleida en

representació de la Generalitat de Catalunya. Els òrgans de govern de l'Institut es completen amb una Comissió Delegada en què participen les tres administracions consorciades i que presideix Josep A. Duran i Lleida.

A partir d'aquest ampli suport institucional, l'IEMed té com a objectius principals impulsar la reflexió i el debat sobre els grans reptes de la Mediterrània, aprofundir el diàleg entre cultures i promoure la cooperació econòmica, política i social entre els paï-

sos de l'àrea. L'Institut compta, a més, amb la participació activa de la societat civil, en particular d'empreses importants i universitats que estan representades en els seus òrgans consultius i d'assessorament.

L'Alt Patronat està integrat per destacades empreses privades i públiques i organitzacions empresarials amb projecció o interès a la zona mediterrània. D'altra banda, el seu Consell Assessor incorpora experts de diversos àmbits professionals, científics i polítics, i personalitats d'àmplia experiència internacional, especialment en l'àrea mediterrània.

A partir d'aquest suport públic i privat, l'IEMed pretén consolidar-se com un institut de referència internacional per a l'observació i interpretació de la realitat mediterrània i actuar com una plataforma de defensa i impuls de les relacions euromediterrànies davant les institucions de la UE, les ciutats, les regions i els països de la conca mediterrània, els actors econòmics i socials i l'opinió pública.

D'esquerra a dreta: Miquel Nadal, Joan Clos, Carles Duarte, Josep Piqué (ministre d'Afers Exteriors en el moment de constitució de l'IEMed), Josep A. Duran i Lleida, Jordi Pujol i Andreu Claret, al Palau de la Generalitat el dia de constitució del consorci.

Junta de Govern

PRESIDENT
Jordi Pujol
 President de la Generalitat de Catalunya

VICEPRESIDENT PRIMER

Ana Palacio
 Ministra d'Afers Exteriors del Govern espanyol

■ Vocals del Ministeri d'Afers Exteriors (a la data de constitució del consorci): Miquel Nadal Segalà, secretari d'Estat d'Afers Exteriors; Antonio Pérez-Hernández, director general de Cooperació amb Àfrica, Àsia i Europa Oriental; Gabriel Busquets, director general de Política Exterior per a la Mediterrània, Orient Mitjà i Àfrica (membre de la Comissió Delegada)

VICEPRESIDENT SEGON

Joan Clos
 Alcalde de Barcelona

■ Vocals de l'Ajuntament de Barcelona: Ernest Maragall, regidor president de la Comissió de Presidència i Hisenda; Oriol Balaguer, director general de Barcelona Activa SA; Margarida Obiols, directora de Relacions Internacionals (membre de la Comissió Delegada)

VICEPRESIDENT TERCER

Josep A. Duran i Lleida
 En representació de la Generalitat de Catalunya
 President de la Comissió Delegada

■ Vocals de la Generalitat de Catalunya: Joaquim Llimona, secretari de Relacions Exteriors; Oriol Pujol, secretari general d'Indústria, Comerç i Turisme; Carles Duarte, secretari general de la Presidència (membre de la Comissió Delegada)

DIRECTOR
Andreu Claret

Alt Patronat

AIGÜES DE BARCELONA
 Ricard Fornesa
 President executiu

AUTORITAT PORTUÀRIA DE BARCELONA
 Joaquim Tosas
 President

AUTORITAT PORTUÀRIA DE TARRAGONA
 Lluís Badia
 President

BBVA
 Francisco González
 President

CAIXA D'ESTALVIS I PENSIONS DE BARCELONA
 Isidre Fainé
 Director general

CAMBRA DE COMERÇ, INDÚSTRIA I NAVEGACIÓ DE BARCELONA
 Miquel Valls
 President

CONSELL INTERUNIVERSITARI DE CATALUNYA
 Rosa Virós
 Rectora de la Universitat Pompeu Fabra
 Maria Lluisa Florensa
 Secretària del Consell Interuniversitari de Catalunya

CONSORCI ZONA FRANCA
 Enric Lacalle
 Delegat especial de l'Estat espanyol

DRAGADOS
 Antonio García Ferrer
 President

ENDESA
 Manuel Pizarro
 President

GAS NATURAL
 Antoni Brufau
 President

GRUP PLANETA
 José Manuel Lara Bosch
 Conseller delegat

IBERIA
 Xabier de Irala
 President

TELEFÓNICA
 César Alierta
 President

Noves línies d'actuació davant els reptes de la Mediterrània

L' IEMed organitza les seves activitats al voltant de cinc grans objectius estratègics: contribuir a la reflexió i al debat sobre els grans temes de l'agenda mediterrània; afavorir el diàleg cultural per fomentar el coneixement mutu entre les societats de la regió; promoure iniciatives a favor dels objectius del Procés de Barcelona: la pau, el diàleg polític i cultural i el desenvolupament compartit; fomentar les inversions estrangeres als països de la Mediterrània, sobretot al Magreb, i actuar en la projecció mediterrània de les administracions que formen part dels seus òrgans de govern. Aquests objectius es concreten en unes línies d'actuació que inspiren i determinen la programació, l'assignació de recursos, les prioritats de l'Institut i la seva organització interna. Per al proper període, les orientacions i prioritats de l'IEMed són les següents:

1 Fomentar la participació de la societat civil en el Procés de Barcelona

El Procés de Barcelona és el principal instrument per al diàleg i la cooperació a la Mediterrània i constitueix el marc de referència de l'actuació de l'IEMed, que actuarà com un observatori de les seves tres dimensions: col·laboració política, diàleg cultural i cooperació econòmica. L'IEMed reunirà periòdicament experts i actors del Procés amb l'objectiu d'aportar-hi idees i propostes, i treballa per fomentar la participació activa de la societat civil en el projecte euromediterrani.

2 Consolidar el Magreb com a àrea preferent

El Magreb és una àrea preferent en la projecció catalana i espanyola de la Mediterrània per raons de proximitat, seguretat, econòmiques i pels creixents moviments humans que es produeixen en aquesta àrea i a la Península. En conseqüència, l'IEMed donarà prioritat al Marroc, Algèria i Tunísia en la major part de les seves activitats.

3 Obrir noves vies de projecció a la Mediterrània

A més del Magreb, l'IEMed desenvoluparà activitats en altres països i àrees que permetin definir una perspectiva autènticament mediterrània, com ara Egipte, Turquia o els Balcans, amb una dedicació especial a l'Orient Mitjà per la urgència de posar fi al conflicte entre israelians i palestins i per l'efecte negatiu que aquest té sobre el Procés de Barcelona.

4 Impulsar les relacions entre les regions del sud d'Europa

L'IEMed impulsarà, des de la vocació mediterrània de Catalunya i Barcelona, les relacions entre les regions del sud d'Europa a fi de constituir un lobby regional amb capacitat d'influència davant la Unió Europea. En aquest sentit, aprofundirà les potencialitats de l'"arc llatí" i proposarà iniciatives comunes a les regions i ciutats mediterrànies d'Itàlia, França i Espanya, i les ampliarà també a les illes de la Mediterrània occidental.

5 Presentar iniciatives en favor del diàleg cultural

Considerant el diàleg cultural com una prioritat davant el context internacional actual, l'IEMed proposarà iniciatives que afavoreixin el diàleg, sobretot entre Espanya i els països del Magreb, i en particular en el camp de l'educació i els mitjans de comunicació. Aquestes accions es portaran a terme en col·laboració amb altres entitats i en coordinació amb la Fundació Euromediterrània, prevista en el Pla d'acció aprovat en la darrera reunió ministerial del Procés de Barcelona.

6 Crear un entorn favorable per a la cooperació econòmica i empresarial

Davant el dèficit d'inversions privades directes als països tercers mediterranis, l'IEMed impulsarà la reflexió i el debat entre experts per buscar-ne les causes i les possibles solucions, analitzant les resistències als canvis i a les reformes als països del Sud i revisant la naturalesa del projecte de lliure canvi dissenyat per la UE. En col·laboració amb les empreses de l'Alt Patronat, l'IEMed

programarà activitats dirigides a afavorir la cooperació econòmica i empresarial a la zona.

7 Participar en el disseny de polítiques d'immigració i integració

La interpretació de la realitat mediterrània requereix l'observació dels fenòmens migratoris, una tasca que l'ICM ha dut a terme des del 1989 i que ara l'IEMed aprofundirà, al mateix temps que col·laborarà amb administracions i entitats en el disseny de polítiques d'immigració. En aquest àmbit, l'Institut aportarà anàlisis comparades de les experiències europees i situarà la reflexió en el marc de la UE i del Procés de Barcelona.

8 Contribuir a les reformes i a la governabilitat dels països àrabs

L'IEMed participarà en la identificació de les necessitats existents a la Mediterrània en termes de governabilitat i impulsarà, juntament amb universitats i centres de formació professionals de Catalunya, programes destinats a modernitzar les estructures jurídiques i polítiques dels països àrabs. Paral·lelament desenvoluparà el debat sobre la incorporació a la modernitat d'aquests països.

9 Promoure estudis de territori, ciutat i medi ambient

L'IEMed dirigirà l'atenció cap a la gestió sostenible de l'espai mediterrani. Abordarà, mitjançant estudis com ara l'*Atlas ambiental de la Mediterrània* o altres iniciatives, la problemàtica del territori i el medi ambient a la conca, amb especial interès en les formes d'ordenació de les ciutats meridionals –a partir de l'experiència de Barcelona– i l'efecte que això té sobre el litoral mediterrani i la qualitat de vida dels seus pobles.

10 Fomentar les cultures, les identitats i els valors mediterranis

L'estudi de les cultures mediterrànies, la valoració de les identitats culturals i els valors mediterranis seguirà sent un dels eixos de l'activitat de l'IEMed, que potenciarà estudis, activitats culturals i la col·laboració amb tots els països de la riba mediterrània. En aquesta línia de treball, posarà en relleu els elements definidors d'una identitat mediterrània compartida que determina l'organització social, els estils de vida, l'alimentació i els valors comuns.

Participants del seminari "Idees per impulsar el Procés de Barcelona" (1 de desembre de 2001).

Conferències, seminaris i congressos

L'IEMed reunirà experts i actors destacats de la vida política, econòmica i cultural de la Mediterrània en conferències, seminaris i congressos, que constitueixen formats adequats per a la divulgació i sensibilització sobre els debats centrals de l'àrea.

Estudis i prospectiva

La complexitat cultural, les característiques comunes dels pobles mediterranis, el territori i el medi ambient, entre altres temes, són abordats en els estudis que impulsa l'IEMed, que compta amb una reconeguda especialització en estudis de prospectiva.

Tribuna mediterrània

Destacades personalitats de la política, la diplomàcia, la cultura, l'empresa i el món acadèmic participaran en aquest fòrum singular que reflectirà els principals temes de l'agenda mundial, amb atenció especial a l'actualitat mediterrània.

Fòrum econòmic i empresarial

Juntament amb la Cambra de Comerç de Barcelona i entitats del Magreb, l'IEMed participa en l'organització d'un fòrum anual que reuneix empresaris de les dues ribes del Mediterrani per tal d'explorar les possibilitats d'inversió privada a l'àrea, amb especial èmfasi al nord d'Àfrica.

Cursos de formació

L'IEMed impartirà cursos de formació de caràcter divulgador sobre la realitat mediterrània per al gran públic i altres, en col·laboració amb universitats catalanes, espanyoles i europees, de caràcter especialitzat i de nivell acadèmic, relacionats amb postgraus, màsters i doctorats.

Llibres i publicacions periòdiques

L'IEMed publica llibres sobre temes d'interès mediterrani i contribueix al debat d'idees a la zona mitjançant el newsletter *IEMed info* i la revista de societat i cultura *Quaderns de la Mediterrània*. Té en preparació un *Anuari de la Mediterrània*.

Biblioteca i hemeroteca mediterrànies

Amb més de 8.000 registres en el seu fons documental, l'IEMed ofereix un servei de biblioteca, hemeroteca i documentació de primer ordre en l'àmbit mediterrani i, sobretot, en temes culturals i econòmics.

Un portal de referència a Internet

La densa xarxa de relacions de l'IEMed amb universitats i entitats de l'àrea mediterrània i els nombrosos continguts que genera, conformen la base d'un Portal Mediterrani a Internet que pretén constituir-se en un centre d'informació de referència mediterrània.

Exposicions

El diàleg cultural, el coneixement mutu i les identitats compartides seran els eixos prioritaris amb què l'IEMed organitzarà les seves exposicions, amb la voluntat d'arribar a amplis sectors de la població i erigir-se en un gran centre cultural mediterrani.

Consell Assessor

JULIO AÑOVEROS, doctor en dret, Barcelona; ENRIC ARGULLOL, exrector de la Universitat Pompeu Fabra, Barcelona; GUSTAVO DE ARISTEGUI, portaveu del Grup Parlamentari Popular a la Comissió d'Afers Exteriors, Madrid; SHLOMO BEN AMI, exministre d'Afers Exteriors israelià (Israel); TAHAR BEN JELLOUN, poeta, novel·lista i dramaturg marroquí en llengua francesa (Marroc); EL HASSAN BIN TALAL, príncep del regne de Jordània i president del Club de Roma (Jordània); RICARD BOFILL, arquitecte, Barcelona; BOUTROS BOUTROS-GHALI, exsecretari general de l'ONU (Egipte); XAVIER BRU DE SALA, escriptor i periodista, Barcelona; ANNA CABRÉ, directora del Centre d'Estudis Demogràfics de la Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona; SALVADOR CARDÚS, professor titular de sociologia de la Facultat de Ciències Jurídiques, Polítiques i Sociologia de la

Universitat Autònoma de Barcelona, Barcelona; MOHAMED CHARFI, professor emèrit de la Facultat de Ciències Jurídiques, Polítiques i Socials de Tunis (Tunísia); MIKEL DE EPALZA, catedràtic d'estudis àrabs i islàmics de la Universitat d'Alacant, Alacant; JOAN M. ESTEBAN, director de l'Institut d'Anàlisi Econòmica del CSIC, Barcelona; PERE ESTEVE, diputat del Parlament Europeu, Barcelona; JOAQUIM GIOL, director de la Fundació Càritas Immigració de Girona, Girona; FELIPE GONZÁLEZ, expresident del Govern espanyol, Madrid; ANTONI GUTIÉRREZ DÍAZ, exvicepresident del Parlament Europeu, Barcelona; JOSEP MARIA JORDAN, catedràtic d'economia de la Universitat de València, València; MARIA KAYAMANIDOU, catedràtica de biologia nuclear (Grecia); AMIN MAALOUF, escriptor libanès en llengua francesa (Liban); MANUEL MARÍN, exvicepresident primer

de la Comissió Europea, Madrid; GEMA MARTÍN MUÑOZ, professora de sociologia del món àrab i islam de la Universitat Autònoma de Madrid, Madrid; PEDRAG MATVEJEVIC, assagista (Croàcia); FEDERICO MAYOR ZARAGOZA, exdirector general de la Unesco, Madrid; MIGUEL ÀNGEL MORATINOS, representant especial de la Unió Europea per al procés de pau a l'Orient Mitjà; SARI NUSSEIBEH, rector de l'Al-Quds University de Jerusalem (Autoritat Nacional Palestina); RAIMON OBIOLS, diputat al Parlament Europeu, Barcelona; JOSEP RAMONEDA, director del Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Barcelona; SEMIH VANER, director *Cahiers d'Études sur la Méditerranée orientale et le Monde turco-iranien*, Centre d'Études et de Recherches Internationales (França); MERCE VILADRICH, professora titular d'àrab i islam de la Universitat de Barcelona, Barcelona.